

ILUSTRIRANI SLOVENEČ

• T E D E N S K A • P R I L O G A • S L O V E N E Č A •

Leto VI

6. julija 1930

Štev. 27

Motiv s Save pri Tacnu

Foto Skerlep

Telovadni nastop našega vojaštva

V zvezi z letošnjim vsesokolskim zletom v Belgradu se je vršil dne 15. p. m. tudi velik telovadni nastop naše ponosne armade, ki je nazorno pokazal visoko stopnjo telesne kulture v naši vojski. Nastopile so vojaške enote iz vseh pokrajin naše države, in sicer dne 14. p. m. z lahkotletskimi, naslednji dan pa s prostimi vajami. Nastopu je poleg dvora, vlade in drugih odličnjakov prisostvovala silna množica ljudstva, ki je z zanimanjem in navdušenjem spremljala izvajanja vojakov.

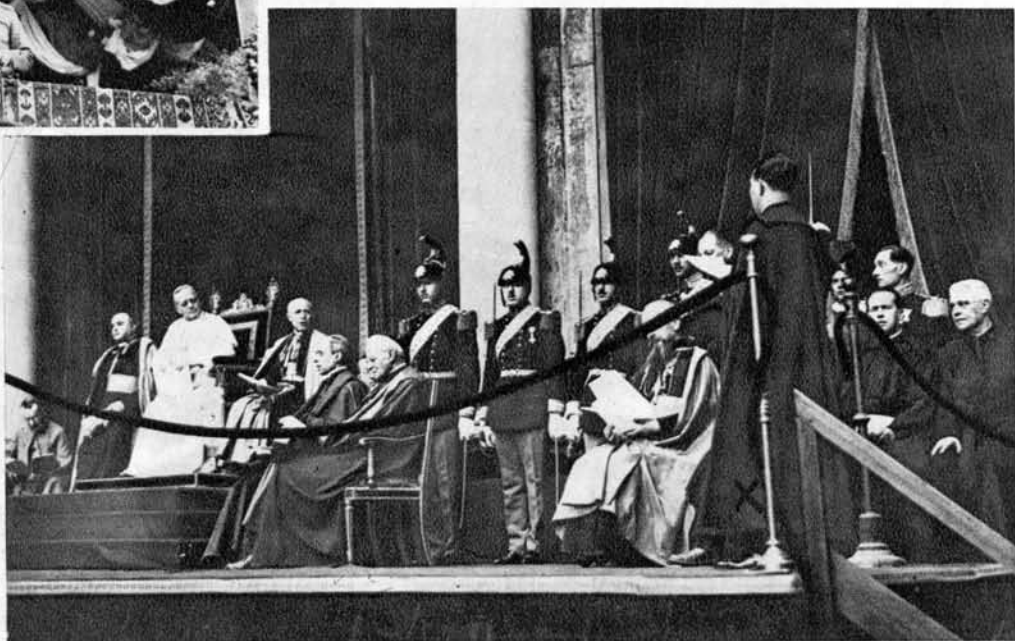

»Desetka«, vaja, ki so jo izvajali gojenci vojno-tehničnega zavoda v Kragujevcu.

Na levi: Kralj in kraljica opazujeta iz posebne lože vzorni telovadni nastop naše vojske.

Na desni: Promocija Jugoslovana pred sv. očetom. Dne 15. p. m. je bil na papeškem orijentalnem institutu promoviran Hrvat dr. Ivo Bučić. Naša slika nam prikazuje promoviranca (X), ki bere pred sv. očetom svoje predavanje »O Inocencu III. in Srbih« na akademiji, ki so jo priredili gregorijanska univerza ter biblični in orientalni institut 11. junija.

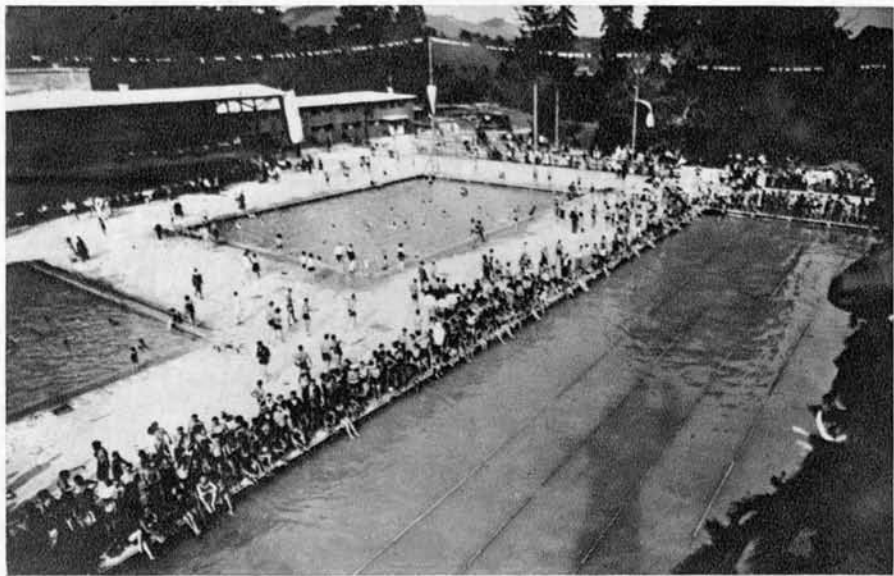
Spodaj: Dr. Vaclav Bahinski, poslanik poljske republike na našem dvoru in iskren pospeševatelj čim tesnejših jugoslovansko-poljskih stikov.

Z našega divnega Jadrana: Hotel Lišan in kopališče v Novem (Ilirvaško Primorje). Poletje je tu, vse/hiti v kopališča ter letovišča in najosnovnejša narodna dolžnost vsakega Jugoslovana je, da letuje v Jugoslaviji in ne nosi našega denarja tujcem. Švico nam nadomešča naša Gorenjska, italijanska in druga kopališča pa naša Adrija.

Najmodernejšje in največje kopališče Jugoslavije so otvorili v nedeljo, dne 15. p. m., na otoku Drave v Mariboru. Otvoritev se je izvršila jako slovesno, saj se je s tem izpolnila dolgoletna želja Mariborčanov. Vse kopališče meri okroglo 50.000 m² ter obsega: naprave za kopanje (vodne in zračne kopeli), visoke zgradbe (restavracije in kabine), naprave za čiščenje vode, igrališča in park. Gradbeni stroški so znašali 4.500.000 Din. Spodnja slika nam kaže pogled na vse tri bazene, slika na desni pa 10 m visoki skakalni stolp.

Spodaj:

Ant. Dolinar

bivši dolgoletni župnik v Lučinah, ki bo daroval dne 9. t. m. svojo biserno sv. mašo.

Udeležence gospodinjkega tečaja kmetijsko-gospodarske nadaljevalne šole, ki se je vršil preteklo pomlad z velikim uspehom v Žireh, pod vodstvom gđc. učiteljice Francke Miklavčičeve.

Na levi: Pogled v razstavo Drž. osrednjega zavoda za domačo obrt v Ljubljani, ki se je vršila v velesojmskih dnevih. Razstava je nazorno pokazala, kako napreduje ta važni zavod pod skrbnim ravnanjem g. Račiča od leta do leta.

Na desni: Prva kmetijsko nadaljevalna šola na Ižanski ravnini, Z vsem priznanjem moramo poudariti, da se je posvetilo naše učiteljstvo zadnjih par let jako pridno kmetijskemu in gospodinjškemu pouku doraščajoče kmetiške mladine. Po nešteti vseh je osnovala krajše ali daljše kmetijsko nadaljevalne in gospodinjške šole in tečaje, ki bodo nedvomno v veliko korist našega ljudstva. S tem učiteljstvo dokazuje, da je vendarle začelo umevati pravo in resnično delo za ljudstvo in da zapušča tla političnega priganjstva. Naša slika nam kaže udeležence I. letnika take šole v Tomišlju pod Krimom, pri kateri so posebno vneto sodelovali tamošnji nač. podružnice Kmet. družbe Modic J. (X), domači g. župnik Zajc in šolski upravitelj Belin.

Pogled na ljubljanski Grad ter na mesto med Gradom in Tivolijem.

Šentjakobski trg in Grad, za njim šentpetsko predmestje in Moste.

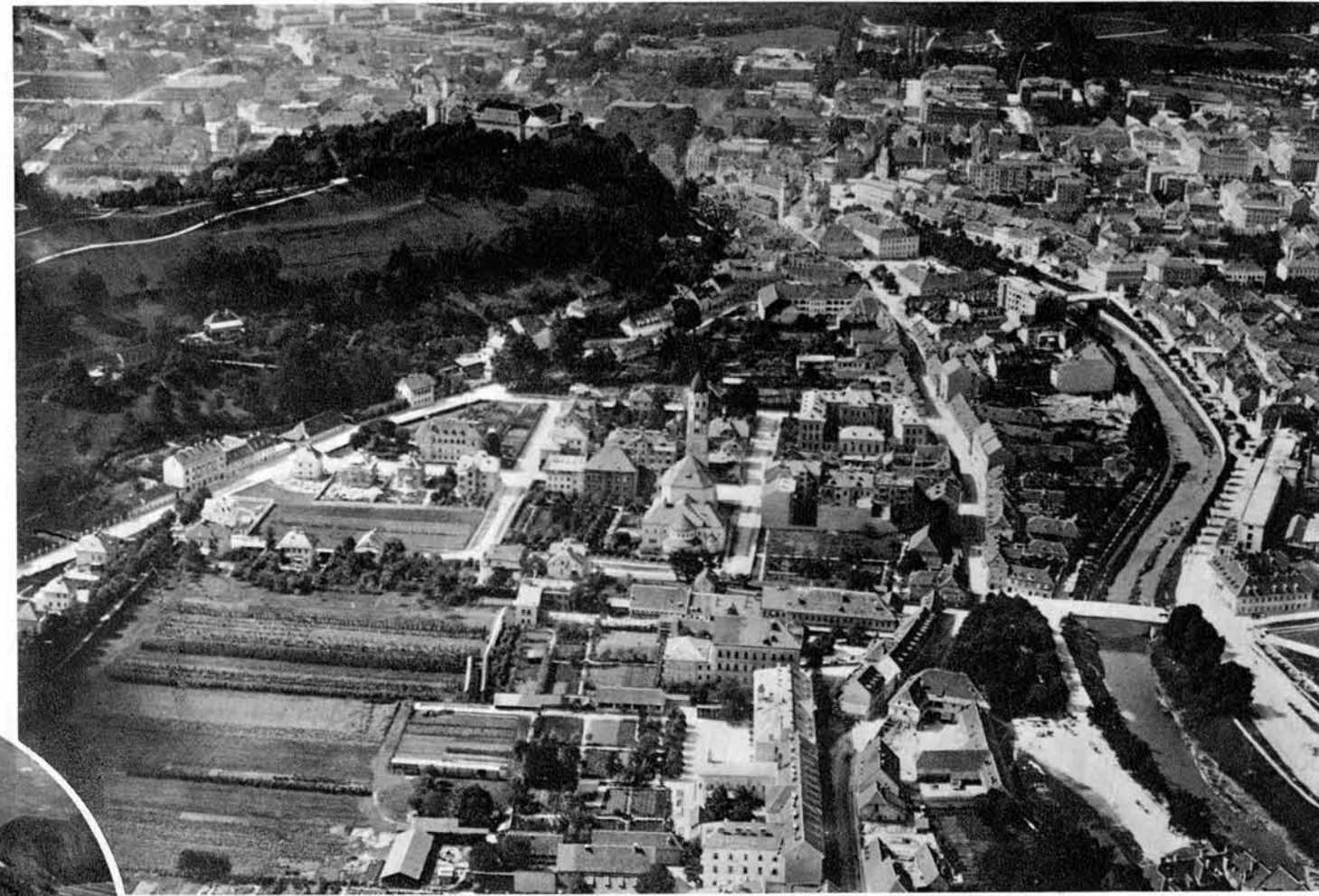
Ljubljana z aerolana

Bed

iz aerplana

Vse slike posnel
pilotovec
Janko Dbnikar

Poljansko predmestje, Grad (na levi), Ljubljanica (na desni) in Tivoli (zgoraj).

Zvezda, Marijin trg in del Ljubljane proti Posavju.

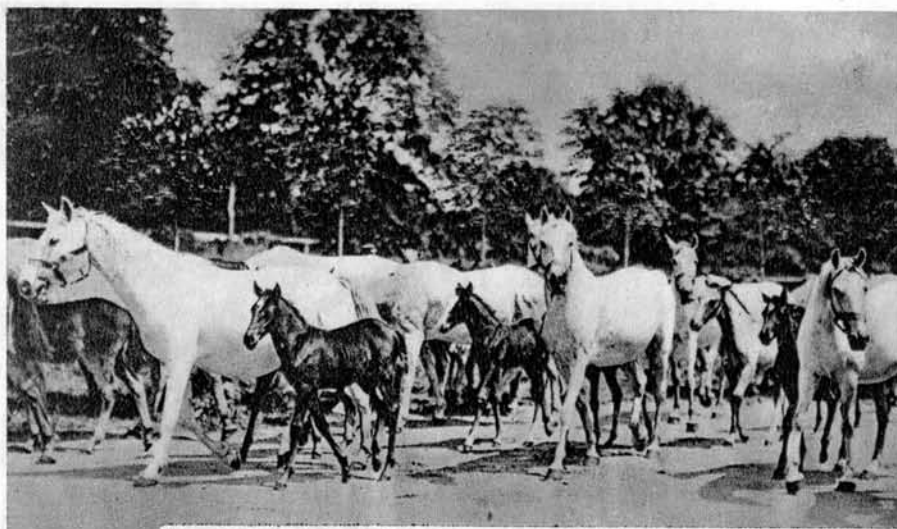
Ob 350 letnici lipicanskega konja

Slovenski Kras je pradomovina kraškega konja ali Lipicanca, ki je pod tem slovenskim imenom svetovno znan in izredno číslan. V naselju Lipica je namreč ustanovil 19. maja 1580. l. habsburški nadvojvoda Karel konjarno, ki leži kakih 13 km od Trsta in 415 m nad morjem, ter umetno ustvaril rodovitni otok sredi pustega in golega Krasa. Tukaj so postavili kobile domačega kraškega plemena in z uvozom plemenitih španskih in arabskih žrebcev ter italijanskih Polesina-kobil in s križanjem domačih plemenskih živali je nastala tekom dolgih deset- in stoletij sloveča toplokrvna konjska pasma Lipicanca z mnogobrojnimi rodovi. Le-ti imajo imena deloma po španskih in arabskih žrebcih (n. pr. Pluto, Favory, Maestoso, Conversano, Napolitano, Siglavly), deloma po kobilah špansko-italijanske krvi (kot n. pr. Africa, Almerina, Argentina, Deflorata, Europa, Anglicana, Famosa, Presciana, Sardinia, Spadiglia, Stornella), dalje po kobilah arabske krvi (rod Khef il Mssaid, Mersucha, Gidran), in po arabskih polkrvnih kobilah Gratia, Schagya, Hamar, Djebrin, Rózsa, Rendes i. dr.; znani rodovi so še Sirdar, Incitato in hrvaškoslavonski Tulipan.

Vse živali te pasme se odlikujejo po svoji telesni lepoti, visoki inteligenci in izredni vztrajnosti pri delu.

V naši državi se goji ta pasma v drž. konjarni Stančič, okr. Dugoselo, potem v 10 kobilarnah zasebnikov, med njimi nadškofije Džakovo in veleposestva Jos. Lenarčiča na Vrhniki.

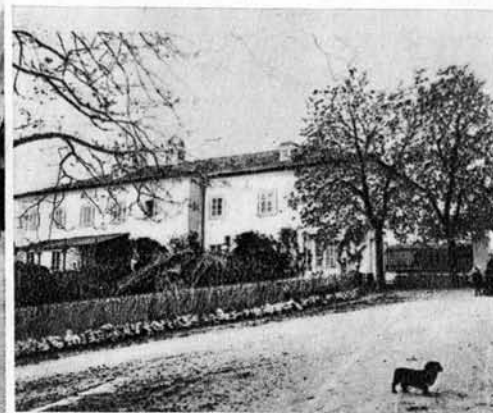
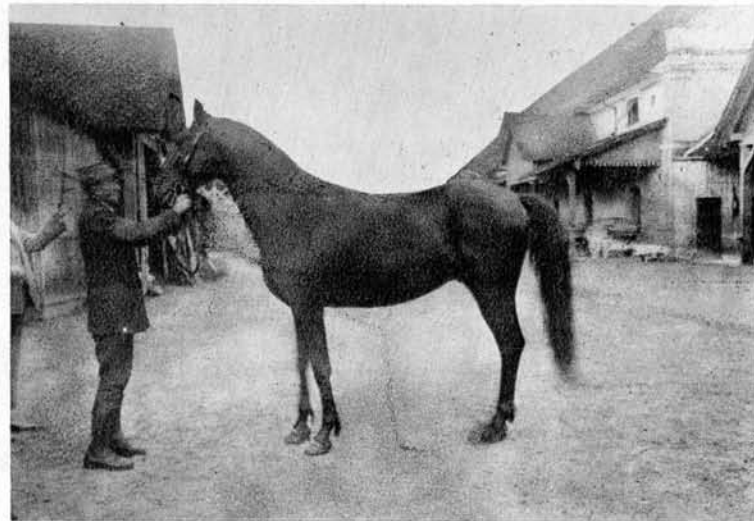
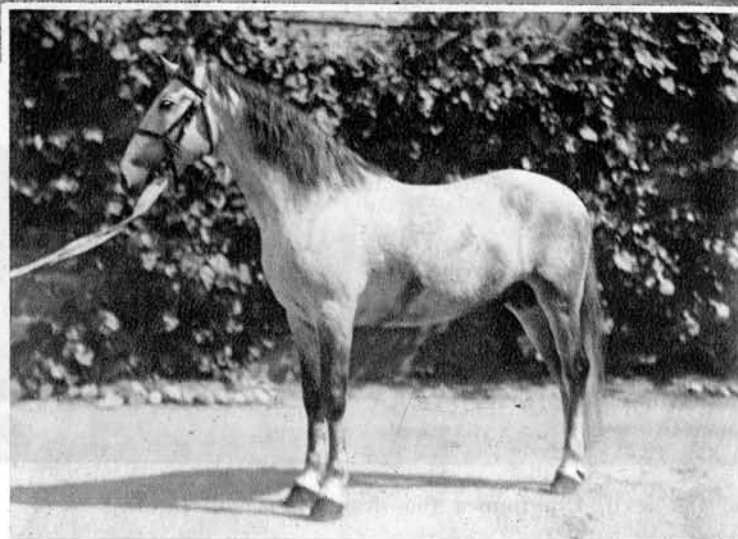
Drž. veterin. referent Hugon Turk.

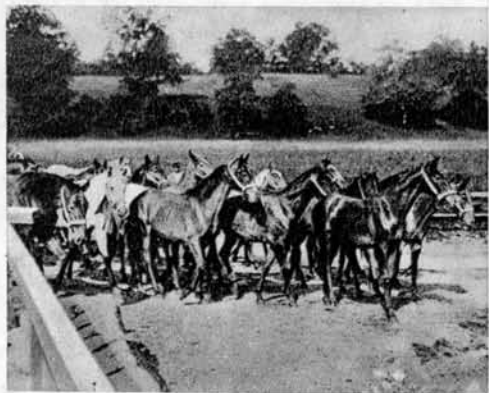
Skupina lipicancev v Lipici na Krasu.

Na desni in spodaj:

Dva lipicanca.

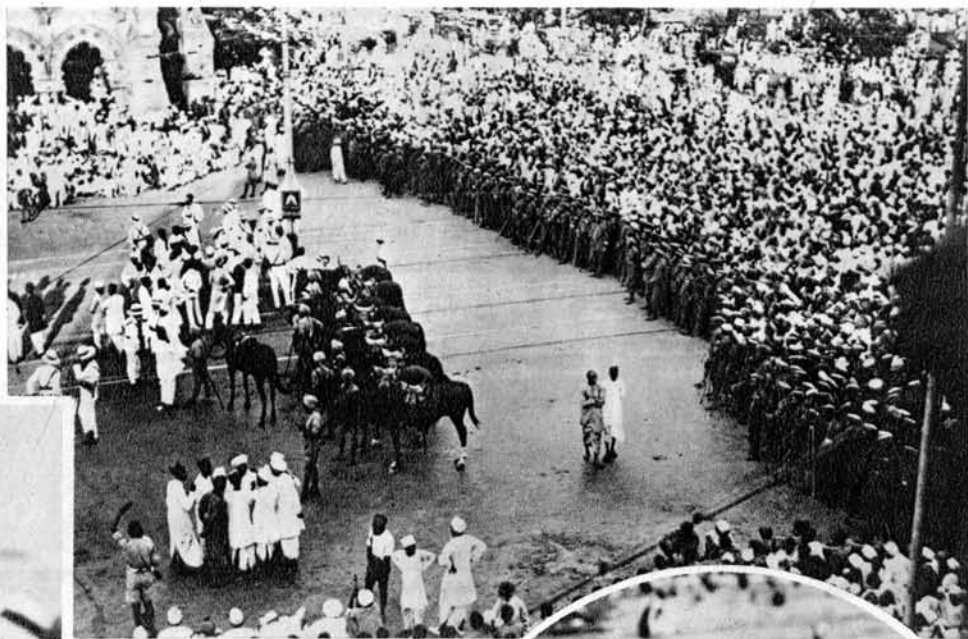

Na levi: Pogled na drž. konjarno v Lipici na Krasu pred vojno. To je bila ena najznamenitejših konjarn bivše Avstro-Ogrske, ki je pa po vojni propadla.

Skupina lipicancev.
Na desni: Skupina lipicancev pri napajališču v gozdu lipiske konjarne.

Spodaj: Vodja avstrijskih fašistov. Sedanji avstrijski kancler dr. Schöberl si vneto prizadeva, da bi uvedel v Avstriji normalne razmere in preprečil že dlje časa grozečo državljansko vojno kot nujno posledico neprestanega oboroževanja in izzivanja socialističnih in fašističnih bojnih organizacij. Izvedel je sprejetje več tozadavnih zakonov, posebno pozornost je pa zadnje čase izzval še izgon upokojenega nemškega majorja Pabsta, ki je bil duša fašističnih Heimwehrovcev. Značilno je, da je odšel Pabst po izgonu v — Italijo.

K dogodkom v Indiji. Vse kaže, da je mirna, a energična taktika angleških oblasti v Indiji že zlomila s tolikim pompom napovedovano Gandijevo revolucijo. Široke plasti indijskega prebivalstva se Gandiju očitno sploh niso priključile, temveč je ostalo njegovo gibanje omejeno le na del izobraženstva in na nekatera mesta z Bombayem na čelu. Naša slika nam kaže vojaške oddelke na bombayskih ulicah.

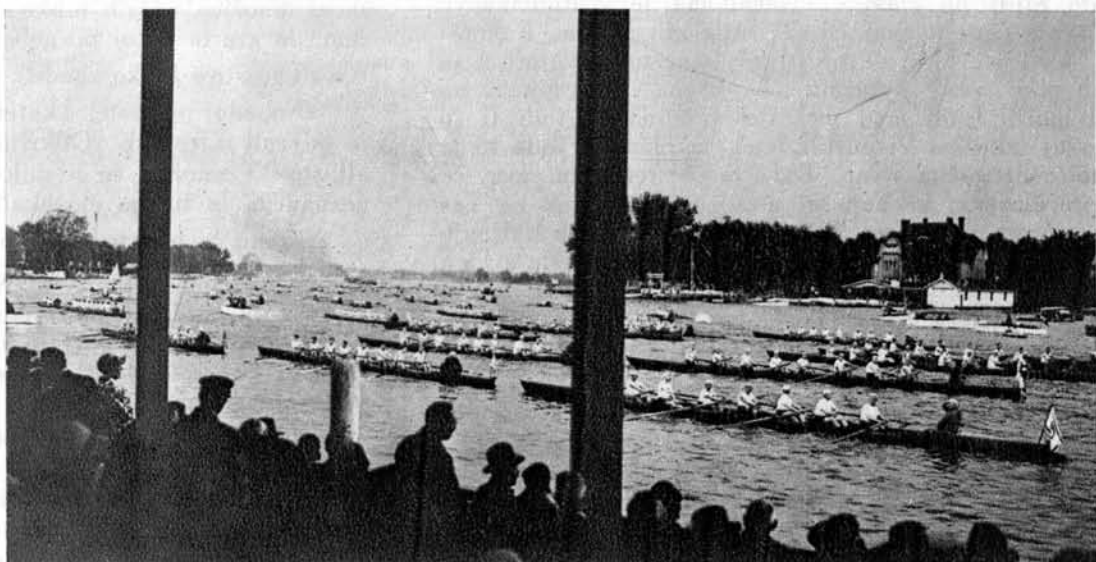

Mladina v sedanjih pasjih dnevih.

Spodaj: Pogled na propagandno vožnjo 500 čolnov s 3000 veslači ob priliki zadnjega zborovanja olimpijskega odbora v Berlinu. Veslanje je eden najbolj zdravih in plemenitih sportov, ki se povsod jako hitro širi.

V ledenikih Himalaje. Pod vodstvom monakovskega učenjaka prof. Dyhrenfurtha se je napotila že pred več meseci velika znanstvena ekspedicija v Himalajo, da doseže in razišče doslej še neznan ozemlja in vrhove. Glavni cilj ekspedicije je bil 8607 m visoki vrh Kangšenjunga, toda po najnovjših poročilih so mnoge lavine onemogočile dospeti ekspediciji na vrh. Sklenila je zato povzpeti se na 7590 metrov visoki Jonsong Peak. Naša slika nam kaže dva člana ekspedicije v Jamajarijskih ledenikih v himalajskem masivu.

modra

rjava

zelená

lila

ultramarin

rjava

modra

temnovioletna

rjava

oranžna

modra

vijoletna

zelená

Znamke zračne pošte. Zgornja vrsta: Belgija. Na znamkah je enokrilnik, ki plove nad mesti Ostende, St. Hubert, Namur in Brussel. — Srednja vrsta, prvi dve: znamki nedavnega Zepelinovega poleta v Južno Ameriko. Drugi dve: znamki švedske zračne pošte. — Spodnja vrsta: znamke italijanske zračne pošte; simbolične slike.

A. Derental:

17

Singapurska krasotica

Povest

Potem sta se spominjala nekdanjih tovarišev iz Petrograda. O sebi ni Kiersten ničesar pripovedoval. Rahmanov slejkoprej ni vedel ničesar o tem, po kakih potih je došel iz francoske vojske v Singapur, kako in kje je živel po svojem odpotovanju iz Rusije. Razgovor je postajal vedno medlejši in je naposled popolnoma obtičal. Dokaj časa sta sedela molče. Rahmanov je gledal večerne rodbinske plese holandske kolonije. Kiersten pa je sedel pred njim s povešeno glavo in vneto kadil smotko. Nekaj mu je moralo rojiti po glavi... Nenadoma je v Rahmanova uprl svoje nepremične oči: »Povejte mi, prosim, Rahmanov! Morili ste torej najprej ljudi v svetovni vojni! A to so bili tako zvani sovražniki. To je ena stvar. Potem ste zopet morili ljudi med meščansko vojno. A tudi ti so bili, vsaj tako ste Vi mislili, Vaši sovražniki. Toda to je že malce drugačna stvar! Toda je še tretja, in sicer, če umorite človeka, ki Vam ni noben sovražnik in za Vas sploh ničesar ne pomeni. To je slučaj, ko vzamete življenje popolnoma neznanemu človeku. Recimo, da greste z lova domov, spotoma srečate vrabca in izstrelite nanj zadnjo šibro, ker bi itak morali izprazniti puško! Rad bi zdaj vedel, ali ste Vi postali naposled zmožni tudi te vrste umora?«

»Zakaj pa baš zdaj in naposled?« je vprašal Rahmanov.

»Zato, ker ste poprej uvaževali vsakovrstna izročila, zastarele šege in predsodke... Blagor tistemu, ki ima usmiljenje tudi do živali! Ne ubijaj! in tako dalje. Upam, da ste zdaj vendar prišli do prepričanja, da niso vredni

usmiljenja ne ljudje, ne živali! Če boste preveč popustljivi, Vas bodo požrli! In vendar, če se postavim na Vaše stališče, se okoli Vaše osebe suče vesoljni svet! Če Vam zdravje opeša, še solnce za Vas potemni in planine in morje, vse se Vam ne bo zdelo več tako lepo. Mar nimam prav?«

Rahmanov se je nasmehnil: »Jaz nikakor ne mislim, da bi se sukal vesoljni svet okoli moje osebe! Hočem samo, da bi imel tudi jaz na tem svetu svoj skromen kotiček, kjer bi lahko živel, dokler ne pride — hočeš-nočeš — tudi po me smrt!«

»No, vidite! A zdaj je že tako na svetu, da se moramo s silo prerivati do vsakega, tudi do najskromnejšega kotička! Sicer se tega kotička pred Vašim nosom lahko polasti kdo drugi... Če pa se človek že prične prerivati skozi množico, včasih lahko drugega tako sune s komolcem, da gre ta takoj po gobel!«

»To se res lahko zgodi!« je pritrdil Rahmanov.

»No, zdaj pa veste, v katerem grmu tiči ta moj zajec!« je odvrnil Kiersten. »Odkrito Vam zastavim vprašanje: ali ste Vi zmožni, če bi bilo potrebno, ubiti Vam sicer neznanega in tujega človeka?«

»Komu bi bilo to potrebno? Vam ali meni?«

»Recimo, da nama obema!«

»Če bi bilo to nama obema potrebno, potem nama ta človek že ni več tuj in neznan! Prej ste govorili o vrabcu. Saj veste, da bi jaz ustrelil tega vrabca kar tako, samo mimogrede, ne pa zato, da bi se z njim okoristil!«

Kiersten je zabobnal s prsti po mizi. »Veste kaj, Rahmanov, ni nama treba več slepomišiti! Saj se oba že davno pozna... Zdaj sva oba: Vi in jaz, v enakem položaju. Ali hočete takoj, poudarjam, takoj, že z današnjim dnevom postati bogat? Zelo bogat? Hočete ali ne?«